

Länspolitiskt program Moderaterna i Västernorrland

Innehållsförteckning

Företagsklimat	3
Jobb och arbetsmarknad	5
Framtidssäkrad infrastruktur och modern teknik	7
Lokal utveckling och mindre byråkrati	9
Rättsfrågor	10
Försvar och säkerhet	10
Miljö och samhällsplanering	11
Omsorg	12
Skola och högskola	13
Familjen	14
Jämställdhet	14
Kultur och fritid	14
EU	15
Integration och migration	15
Digitalisering	16

Företagsklimat

Företagsklimatet i Västernorrland är sämre i 6 av 7 kommuner än genomsnittet i övriga Sverige. Områden som utmärker sig negativt är till exempel offentlig upphandling, attityder och bemötande från kommunens tjänstemän och politiker. Ofta möts företagare med oförståelse, ointresse samt till och med en direkt företagsfientlighet från politiker och tjänstemän. Utmärkande för länet är också kommunernas och landstingets dominerande ställning inom de skattefinansierade välfärdsområdena. Inom dessa områden finns flera externa alternativ som fungerar väl så bra. Genom att de offentliga har stora andelar inom vissa områden har det en hämmande effekt för andra. Ytterligare en aspekt på att kommunen driver så mycket i egen regi är att de genererar en stor mängd politiskt tillsatta uppdrag och kommunala tjänstemän. Det går att på lokal nivå vidta åtgärder som förbättrar företagsklimatet, om viljan finns. Det mest centrala för länets kommuner och landsting att förbättra är att förändra attityderna till företagande och företagare.

Västernorrlands kommuner och landsting bedriver i dag mycket egen verksamhet både i bolags- och förvaltningsform. Det kan starkt ifrågasättas från ett ekonomiskt, socialt och näringslivsperspektiv att andelen inom vissa områden är så stor. Flera områden skulle kunna upphandlas, konkurrensutsättas eller delvis/helt läggas ut till andra aktörer. Det faktum att kommuner driver många av dessa verksamheter själv hämmar konkurrens, innovationer, kvalitetsutveckling och karriärmöjligheter. Kommunerna och landstinget ska ha ett starkt fokus på kvalitet, upphandling och uppföljning, när den upphandlar varor och tjänster och ska på detta sätt säkerställa att kommunens invånare får vad som behövs. Vi är mera intresserade av att det som utförs görs på ett bra sätt, inte av vem som utför det.

För att öka servicen och förbättra legitimiteten för den kommunala myndighets-tillsynen och vid myndighetsbeslut ska länets kommuner införa modellen ”Tillväxt och tillsyn” mera känd som ”Rättviksmodellen”. Det är ett arbetssätt och en avgiftsmodell som ökar transparensen mellan kommunen i sin roll som myndighet och enskilda företagare. Modellen minskar regelkrånglet och byråkratin samtidigt som kvalitén höjs för både kommunen och företagen. En viktig del är att avgifterna som företagen betalar vid tillsyn betalas efter att tillsynen är genomförd.

Det ska vara enkelt och positivt att starta och driva företag i Västernorrland. Då måste kontakterna mellan företag kommun förenklas betydligt. Moderaterna vill därför införa en servicegaranti för företag.

Den ska syfta till att minimera antalet vägar in i en kommun och minska antalet blanketter och möten mellan företag och kommun. Att vara företagare innebär ofta att administrationen som är kopplat till företaget görs på kvällar och helger. Vid dessa tillfällen kan det finnas behov av att kontakta en kommun i olika frågor. För att möta behovet och öka tillgängligheten vill vi införa ett 24/7 arbetssätt i Västernorrlands kommuner. Det innebär att du som företagare ska kunna få hjälp när du behöver det. Genom att ta tillvara digitaliseringens möjligheter kan vi öka servicen, minska arbetsbelastningen för kommunens tjänstemän under kontorstid och korta handläggningstider.

Västernorrlands kommuner och landsting är en stor inköpare av varor och tjänster inom en mängd områden. Eftersom kommunernas inköp och upphandlingar styrs av bland annat av Lagen om offentlig upphandling (LOU) kan vi inte upphandla hur vi vill. Men mycket kan vi styra själva. Moderaterna ska verka för att vi har kommunala inköpsregler som möjliggör för inköp av varor och tjänster av små- och medelstora lokala- och regionala företag.

Det finns för många exempel där företag drabbats för hårt på grund av kommuners bristande kommunikation vid till exempel avstängningar av vägar. I sådana fall är det av yttersta vikt att kommunen tar sitt ansvar och förebygger den sortens störning som drabbar en enskild företagare eller företag. Med genomtänkta strategier och kommunikation vill Moderaterna att kommunerna stödjer företagare och istället hjälpa till så att även de ser nya möjligheter genom det ombyggnationerna skall ge.

Universitetet spelar en viktig roll i utvecklingen av Västernorrland inte minst genom sin forskning men också som högre utbildningsinstitution. Självklart finns det andra universitet i vårt närområde och längre bort som är viktiga och vi ser dem som ytterligare en möjlighet för utveckling för oss. Kompetensförsörjning är en stor utmaning för näringslivet i Västernorrland och här kan universitetet spela en än viktigare roll än idag. Vi vill stärka samarbetet med universitetet både genom större ekonomiskt utbyte men också genom att jobba med att få fler i regionen som läser vid universitetet och att de efter examen stannar kvar i Västernorrland. Moderaterna vill också verka för att vi får fler ”traditionella” utbildningar till MIUN t.ex.. Juristutbildning och civilingenjörsutbildning.

En av de snabbast växande sektorerna i Sverige och Västernorrland är besöksnäringen. Vår region är en av de regioner som besöksnäringen ökat mest procentuellt sett de senaste åren. Näringen är diversifierad men kännetecknas över lag också som personalintensiv. En viktig pusselbit för att få fler i jobb. Branschen har dessutom en hög andel arbeten som inte kräver lägre eller högre utbildning. En viktig satsning som Moderaterna vill verka för är att koppla investeringar i infrastruktur till besöksnäringens möjligheter till expansion. I Västernorrland har vi en unik kombination av flera alkoholtillverkare. För att ytterligare stärka den näringen så verkar Moderaterna för att det ska bli tillåtet med s.k. gårdsförsäljning. Vi vill gärna att Västernorrland får vara ett pilotområde för att testa gårdsförsäljning.

Jobb och arbetsmarknad

Västernorrland lider i dag av såväl kompetensbrist inom många områden som av arbetslöshet. Arbetslösheten är idag högst i gruppen ”utan fullgjord gymnasieutbildning” och för de som kommit till Sverige från utanför Europa. Vi Moderater är tydliga med att alla som vill och kan arbeta också ska göra det. Det är vår uppgift att bidra till att alla också får den möjligheten. Men det ligger också ett stort ansvar på den enskilde att göra sig anställningsbar. Vi behöver öka sysselsättningen och minska arbetslösheten i fler grupper. För att lyckas måste fler snabbare fullfölja en gymnasieutbildning, fler än idag behöver skaffa sig en högre utbildning på högskole- och universitetsnivå. Vi behöver också se över incitamenten på lokal nivå för att öka viljan att jobba och utbilda sig. Och inte minst behöver vi ett företagsklimat som är bra så att företagen anställer fler. Flera kommuner i Västernorrland växer och kombinerat med den demografiska sammansättningen, växer också behovet av välfärdstjänster inte minst inom vård, skola och omsorg. Ska vi klara kompetensförsörjningen inom offentlig sektor måste också Västernorrlands kommuner och landsting som arbetsgivare vara ett attraktivt alternativ. En av Västernorrlands viktigaste tillgångar – Universitetet spelar en viktig roll i hur väl vi kommer lyckas klara kompetensförsörjning i regionen. Likaså måste den grundutbildning som våra skolor erbjuder generellt hålla högre kvalitet än idag. Kunskap måste åter hamna i centrum om våra barn och unga ska rustas för morgondagens arbetsmarknad. Fyra av fem nya jobb skapas i de små företagen. Där ska jobbtillväxten i huvudsak ske. Ett gott närings-livsklimat ökar möjligheterna till fler jobb.

Yrkesutbildningar är bra och viktiga men för många som gått dem fattas en pusselbit för att kunna eller våga starta eget – och det är kunskandet i ekonomi och företagande. Med det som frivilligt tillval skulle möjligheterna öka att fler faktiskt startade sin egen verksamhet.

Vi vill ge fördel vid offentliga upphandlingar där det är möjligt, till företag som tillhandahåller yrkesutbildningar/läringsplatser, i branscher där sådana system finns. Detta är ett konkret sätt som politiker faktiskt kan påverka företag i riktningen att ta ansvar och bidra till att människor får in den där första, avgörande foten på arbetsmarknaden. Att ha det med som ett plus vid upphandlingar kan få fler företag att verkligen ta steget och genomföra det.

Fortsätta och vidareutveckla samarbete med företag, branschorganisationer och utbildningsanordnare för att hitta personer för yrkesutbildningar som efterfrågas. Matchning är nyckelordet och matchning bör ske redan tidigt i livet – vid utbildningsvalet. Det är väldigt viktigt med en realistisk bild av arbetsmarknadens krav, information, fakta samt hjälp med kontakt mellan arbetssökande och arbetstagare. Här behöver SYV funktionen moderniseras och digitaliseras.

När vuxna går utan arbete drabbas även barnen. De hamnar också i ett utanförskap. Färre möjligheter till kontakt med andra barn. Sämre tillgång till pedagogisk verksamhet. Moderaterna vill verka för att barn till föräldrar som står utanför arbetsmarknaden ska få mer tid i förskolan. Alla barn, vars föräldrar har fått försörjningsstöd mer än sex månader året innan, ska ha rätt till 30 timmar per vecka på förskolan.

Det finns en rad möjligheter för att tillvara ta all den nya kompetens som tillförts landet de senaste åren. Utmaningarna är fortfarande ganska nya för samhället men kommer att bestå i många år framöver, så det är av största vikt att också kommunerna kommer igång med det anpassnings-arbete som krävs. En kartläggning om personens kompetenser ska omedelbart genomföras när vetskap om att placering ska ske i respektive kommun. Den ska sen ligga till grund för en individuell plan för hur personen snabbt ska ta sig till egen försörjning.

I Västernorrland ställs krav. Man förväntas delta i arbete för att hitta en praktikplats genom att tillsammans med tjänstemän skriva ett CV och personligt brev, förbereda sig på intervju och delta i de aktiviteter som behövs för att göra sig anställningsbar. Vi tror att det är viktigt att gå från så kallade arenor till mer riktiga jobb. Arenor kan vara bra i ett första skede för att kartlägga kunskap men får aldrig bli en långvarig sysselsättning i tron om att det ska leda till arbete – det gör det nämligen sällan. Integrationen behöver bli mer individualiserad, varje individ ska kartläggas individuellt och integrationsplan ska upprättas. Denna integrationsplan ska sedan vara obligatorisk för att få ersättning.

Ingenting säger att myndigheter måste vara placerade i huvudstäder – med digitaliseringen finns alla möjligheter till decentralisering på detta område. Ska man attrahera den typ av mänsklig kompetens som efterfrågas krävs dock en arbetsmarknadsregion och kommuner som erbjuder inte bara hög livskvalitet för den direkta kompetens man behöver rekrytera utan även till dessas medföljande familjer – i form av arbetsutbud, högkvalitativa (internationella) skolor, kommunikationer, kultur, natur, handel, turism, fritid och inte minst bostäder.

Det finns ingen anledning att kommunerna själv skall stå för all verksamhet inom vård- och omsorgsområdet. Valfrihet och mångfald skall därför införas inom samtliga områden där det så är möjligt. Tillämpandet av LOV är mycket viktigt av många skäl. I detta sammanhang är det viktigt att lyfta fram mångfalden av arbetsgivare som öppnar sig där det idag i Västernorrland nästan bara finns en – kommunen. Detta bidrar till högre löner, bättre arbetsmiljö, friskare medarbetare och gör det möjligt för anställda att få större inflytande över sitt arbete. Med fler arbetsgivare ökar chansen till ett jobb som passar samtidigt har det effekt för att främja kvinnligt företagande.

I Västernorrland jobbar över 20 000 i kommunal och landstings-kommunal verksamhet. Här finns en stor potential i möjliga praktikplatser. Offentlig sektor bör agera som föregångsexempel för företag och varje år sätta upp ett antal praktikplatser både för praktiska och akademiska utbildningar. För många människor är en praktikplats på en arbetsplats den avgörande skillnaden mellan att komma igång i arbetslivet eller att förbli arbetslös.

Möjlighet till att byta karriär mitt i livet eller möjlighet till att läsa in t.ex. behörighet för att gå vidare till högre studier är en viktig del i en modern arbetsmarknad. Moderaterna vill modernisera vuxenutbildningen och skapa större flexibilitet för de som har behov av vuxenstudier. Behov och situation för den enskilde behöver mötas mer individuellt om vi ska få fler att läsa vidare eller yrkesväxla. Här vill vi se en större mångfald av aktörer som tillsammans med företag, kommun och universitet hittar en balans av vad som efterfrågas och vilka krav som ställs. Samarbetet mellan kommunerna ska också utvecklas och samordnas.

Framtidssäkrad infrastruktur och modern teknik

Norrland är två tredjedelar av Sveriges yta och vi har inte råd att säga nej till något trafikslag vårt län. Vi behöver en blandning av järnväg, väg, flyg, sjöfart och kollektivtrafik. Vi värnar människors mobilitet och möjlighet att resa samt företagens behov av att frakta varor samtidigt som vi minskar utsläppen. Effektiva och hållbara transporter är en viktig del i företagens och industrins konkurrenskraft i det exportberoende Västernorrland och därmed viktigt för att både behålla, och skapa nya, arbetstillfällen.

Infrastruktursatsningarna som Alliansregeringen åstadkom fram till 2014 har gett goda förutsättningar för såväl företag som enskilda att etablera och utveckla sig själva i länet. Som exempel kan nämnas E4 Sundsvall – Njurunda, E14 Sundsvall – Matfors, R90 Bollstabruk – Sollefteå och triangelsspåren som kommer att binda samman Mittbanan med Ådalsbanan.

Vi behöver vårda det järnvägssystem vi har för att inte riskera att exempelvis eftersläpande underhåll och signalfel leder till kostsamma förseningar och bekymmer för både den enskilde och samhället i stort. Det krävs både underhåll av dagens järnväg och ny kapacitet. Dubbelspår på ostkustbanan mellan Gävle och Härnösand är en viktig kapacitetshöjande åtgärd som bör prioriteras i infrastrukturplanerna.

Regional spårbunden kollektivtrafik som främjar arbetspendlande med flera stationer/stopp är viktigt för länets utveckling. Det handlar om att hitta sätt som kan förenkla till exempel pendling mellan Timrå och Njurunda eller Torpshammar och Sundsvall. På så sätt kan vi bredda länets möjligheter och öka dynamiken mellan boendeort och arbetsplats. Det är viktiga satsningar för att öka länets attraktivitet för både turister och nyinflyttning.

En rejäl upprustning av Mittbanan och sträckan Långsele – Västeråsby på Ådalsbanan är oerhört viktig för industrin i Västernorrland, liksom en förstärkning av våra vägar och broar så att vi kan ha tyngre lastbilar. Lastbilar som får frakta mer gods per bil behöver köra färre gånger. Det minskar utsläppen, ökar effektiviteten och företagens lönsamhet.

Vi vill se nya effektiva lösningar för att minska utsläppen utan att minska mobiliteten. Därför säger vi nej till kilometerskatt och flygskatt. Det är bättre att utveckla nya miljöneutrala bränslen för olika trafikslag och premiera teknisk utveckling inom området.

Bredbandsutbyggnaden och tillgång till både trådbunden och trådlös internetuppkoppling har prioriterats under hela 2000-talet. Trots det finns fortfarande regionala skillnader som ofta är till landsbygdens nackdel. Därför är det viktigt att utbyggnaden fortsätter med hjälp av olika stöd både från Tillväxtverket, Europeiska Unionen och de olika regionala utvecklingsaktörerna. Det är hög tid att Bred-

IT- och telekomtekniken utvecklas i sådan hastighet att tillgängligheten ständigt måste uppdateras och tekniken förnyas så att vi även i framtiden kan vara ett av världens mest konkurrenskraftiga länder när det kommer till IT. Detsamma gäller självfallet mobiltäckningen. Speciellt viktigt blir det i vår del av landet som är mer glesbefolkat, svåra terrängförhållanden och en IT- och industrisektor som är helt beroende av goda kommunikationer.

Den ökade rörligheten som förbättrad infrastruktur innebär tillsammans med en fortsatt hög nivå på IT- och telekomsidan ger goda förutsättningar för nyetablering av företag. Förutom en allmänt aktiv jobbpolitik inom flera sektorer är alltså kombinationen mellan infrastruktur och teknisk utveckling det område som har den viktigaste jobbskapande effekten.

För att säkerställa företagens energibehov till konkurrensmässiga priser så måste kärnkraften vara kvar. Moderaterna är mycket medvetna om miljöutmaningarna och arbetar konsekvent och målmedvetet inom dessa områden. Däremot kommer vi inte att ställa upp på ogenomtänkta förslag inom energisektorn.

Det finns i dag inget alternativ som är mer energistabilt och miljövänligt än kärnkraft. Därför måste kärnkraften vara kvar. Däremot ska vi självklart vara öppna för den tekniska utveckling som sker inom förnybar energi så att vi är beredda både tekniskt och kompetensmässigt när nya energialternativ visar sig.

Att fortsätta arbeta starkt inom dessa områden kommer att vara helt avgörande för Västernorrlands framtid.

Lokal utveckling och mindre byråkrati

Den svenska landsbygden är grunden för flera av Sveriges viktigaste näringar. För att säkerställa näringarna även i framtiden ska stå starka krävs en politik för tillväxt i hela Sverige. Det ger oss livsmedel, öppna landskap, exportintäkter och en levande landsbygd. Det finns mycket att göra på den lokala nivån för att fortsätta stärka utvecklingen i Västernorrland.

Stärk företagande på landsbygden, bland annat genom att tillåta gårdsförsäljning men också genom att göra det lättare att starta livsmedelsföretag och nej till straffskatter på transporter, likväl som att stärka äganderätten för att säkerställa jord- och skogsbrukets konkurrenskraft.

Det måste bli mer attraktivt att bosätta sig på landsbygden. Bland annat ska det vara att enklare att bygga nära vatten, därför behöver våra förslag för mer ändamålsenliga regler för strandskydd genomföras. Samtidigt måste man se över och effektivisera rutiner på lokal nivå, det kan till exempel handla om att arbeta för snabbare handläggning av kommunala ärenden.

Det är inte hållbart att näringslivet och samhällets utveckling, både i stad och på landsbygd, ibland hejdas till följd av onödigt administrativt krångel eller andra byråkratiska problem som inte gynnar någon.

En tjänste- och tidsgaranti i länets kommuner skulle kunna bidra till att skapa verktyg för att producera snabbare och tydligare besked. Av samma anledningar måste hela näringslivet ha möjlighet att delta i utvecklingen av samhället.

Vid offentliga upphandlingar måste vi på lokal nivå bli bättre på att planera så att förutsättningarna ökar för att små och mindre lokala företag ska kunna delta i processen. Om inte upphandlingstillfällen kommer de mindre aktörerna till del innebär det en förlust för hela samhället samtidigt som dynamiken i näringslivet drabbas.

Det finns även skäl att kommunala bolag ges tydligare ägardirektiv och marknads-mässiga avkastningskrav så att inte privata företag utsätts för osund konkurrens.

Idrotten och kulturen har varit och ska även fortsättningsvis vara en framgångsfaktor för Västernorrland. Genom lokalt och nationellt samarbete kan vi åstadkomma en fortsatt utveckling inom idrotten och kulturen. Ett ökat samarbete mellan kommunerna och regionen på båda områdena skulle öka intresset för Västernorrland som en turistdestination. Det kan bli en mycket stark kraft att räkna med i den fortsatta kampen för att stärka hela Västernorrland.

Rättsfrågor

Polis- och trygghetskrisen är akut likväl som för flera rättsvårdande myndigheter. Polisen har det grundläggande ansvaret för att upprätthålla lag och ordning tillsammans med domstolarna. Men en omfattande satsning på polisen är dock inte tillräcklig för att möta samtliga behov. Vi vill utveckla arbetet med ordningsvakter som redan i dag bidrar till ett tryggare samhälle.

I länet finns flera olika rättsvårdande myndigheter. Sundsvall har tingsrätt, hovrätt samt kammarrätt. Ångermanlands tingsrätt finns i Örnsköldsvik och Härnösand, som dessutom inhyser förvaltningsdomstolen. Polisen finns på de flesta större orterna. Det är av yttersta vikt att skapa goda förutsättningar så att rättsväsendets verksamhet utvecklas och blir kvar i länet.

Trygghet på gator och torg är något som förväntas av länets medborgare. Därför måste alla i det civila samhället som arbetar med frågor som rör våld, rasism etc. samarbeta med de rättsvårdande myndigheterna, för att öka tryggheten. Exempel på organisationer i det civila samhället är "Länsöverenskommelsen", "Föräldrar på stan", "Fem i tolvrörelsen" och kvinnojourerna.

Försvar och säkerhet

Vår omvärld är i dag mer osäker och orolig än på mycket länge. Säkerhetsläget i Sveriges närområde fortsätter att försämrats. Hotbilden handlar om såväl traditionella militära hot som ökad underrättelseverksamhet, desinformation och cyberhot riktade mot Sverige. En fortsatt upprustning av svenskt försvar är därför nödvändigt för att vara beredd om olycka skulle vara framme.

Västernorrland har goda förutsättningar för att fortsätta bidra till Sveriges ökade försvarsförmåga inom det civila- och det militära försvaret. Här finns tung försvarsindustri, delar av Myndigheten för Samhällsberedskap (MSB), Försvarsmaktens Hundenhets finns i länet likväl som Västernorrlandsgruppen som redan idag grundutbildar soldater. I länet finns goda övningsförutsättningar på land och till sjöss likväl som lokaler för utbildning.

Vi vill stärka den militära närvaron i Västernorrland genom att ett utbildningsregemente återetableras i länet under kommande mandatperiod.

Miljö- och samhällsplanering

Infrastrukturer som fungerar är och kommer alltid att vara grunden för ett fungerande samhälle. Västernorrlands län är inget undantag. Det är viktigt att länets kommuner knyts ihop med väl fungerande och utvecklade infrastrukturer för att kunna skapa nya och stärka befintliga arbetsmarknadsregioner. Med en modern infrastruktur ges även möjligheter till ett miljövänligare transportarbete. Ett fungerande järnvägsnät ökar resandet med det miljövänligaste kollektivtrafikslaget. Bättre vägar skapar jämnare trafikrytm som minskar de negativa emissionerna från förbränningsmotorerna i avvaktan på att allt fler fordon blir eldrivna.

Även när det gäller länets möjligheter att effektivt, miljömässigt och ekonomiskt, kunna konkurrera med de befolkningstätare regionerna i södra Sverige är det viktigt att staten gör satsningar på de nationella kommunikationsstråken. För Västernorrlands del är det Europaväg 4 och Europaväg 14 som i första hand är aktuella när det gäller vägsystemet. Den i särklass viktigaste satsningen för att varor, tjänster och människor ska kunna röra sig effektivt är en satsning på ett dubbelspår på järnvägen mellan Gävle och Härnösand. Även en upprustning av Ådalsbanan till Sollefteå och Mittbanan mot Östersund är nödvändig - allt med avsikten att hela Norrland skall "leva" och utvecklas.

Idag utgör järnvägen mellan Gävle och Härnösand en flaskhals i den nationella infrastrukturen som inte bara begränsar länets utveckling, utan hela Norrlands möjligheter att utvecklas samt försvårar för transporter till Europa på ekonomiskt miljömässigt sätt. Generaldirektoratet för rörlighet och transport vid EU-kommisionen har till och med insett behovet och vikten av att göra något, varför man inkluderat Botniska korridoren (där bland annat Ådalsbanan och Ostkustbanan ingår) i det framtida transeuropeiska transportnätet (TEN-T). Detta måste ses som en seger för vår del av landet att EU vill vara med och delfinansiera infrastruktur-satsningar.

Med en samhällsplanering som underlättar rörlighet och transporter så ökar möjligheterna både för inflyttning och företagande. Två viktiga komponenter som ger länet en möjlighet att växa befolkningsmässigt och få fler som vill etablera nya företag. En god samhällsplanering måste även innebära att kommunerna i länet samarbetar i ökad omfattning, i vissa fall gemensam myndighetsutövning där det går. Ett ökat samarbete kan även innebära att medborgarnas utbud av offentlig service ökar. För att möta möjligheterna i länet måste kommunerna underlätta för bl.a. ett ökat byggande där det behövs. Speciellt viktigt är att det i de mer glesbefolkade områdena underlätta för etableringar strandnära. Detta skulle ge glesbygden nya möjligheter till inflyttning och etableringar av nya turistföretag som fiskecamper etc. Med ökade möjligheter för etableringar i vår natur måste vi tydliggöra vilka skyldigheter och rättigheter som omfattar allemansrätten. Missbruk måste i större omfattning beivras. Samhällsplaneringen måste i så stor utsträckning som möjligt utgå från att ekonomiska- och miljöpolitiska intressen samarbetar för ett långsiktigt hållbart samhälle.

Omsorg

Frågorna kring äldreomsorgen är många när vi står inför en framtid där vi blir fler och fler äldre. Det är glädjande på många sätt men innebär också större utmaningar för samhället och i synnerhet för kommunerna. För att äldre skall få förutsättningar att leva ett så aktivt och självständigt liv som möjligt krävs kunskapsbaserade vård- och omsorgsinsatser. Redan idag är det många äldre personer som lever mer begränsat liv än vad de skulle behöva. Gemensamt för forskningsresultaten är att de alla visar att teambaserade insatser är mycket effektivt, inte minst för äldre med kroniska sjukdomar eller åldersrelaterade funktionsnedsättningar och för multisjuka. Äldres kunskaper och kompetenser skall tas tillvara.

Valmöjligheter inom hemtjänst, vård och boende skall varje omsorgstagare erbjudas. Även personalfrågorna står i fokus och äldreomsorgen skall vara en bra arbetsplats med möjlighet till heltidstjänst för den som vill. Personalen skall få tillgång till kompetensutveckling och bättre karriärmöjligheter. Fokus måste läggas på att personalen har rätt utbildning. Boendemiljön måste ses över för att alla som så önskar skall ha möjlighet att bo kvar hemma. När inte detta är möjligt skall särskilda boendet erbjuda optimal miljö för omsorgstaganden med möjlighet till gemensam samvaro och tillgång till utevistelse. För personalen måste en ergonomisk och funktionell planering av utrymme skapas, det vill säga, överskådligt, ergonomiskt och lättskött.

Vår ambition är att verka för att valfrihet ska råda inom omsorgen så att äldre och personal får bra liv, de äldre måste sättas i centrum och inte i väntrum. Lika viktigt är det att åldersdiskriminering och olika former av förmynderi ska avskaffas, samtidigt som forskningsbaserade vård- och omsorgsinsatser ska införas.

Skola

En bra utbildning är vägen in i det svenska samhället. Det ska inte ha någon betydelse varifrån du kommer eller vem du är – alla har rätt till en bra utbildning. Med anledning av ovanstående ska svensk skola fylla sitt kompensatoriska uppdrag, vilket är att ge alla möjligheten att nå så långt de själva vill. Det ställer krav på att alla skolor håller hög kvalitet, att lärare har höga förväntningar på alla sina elever, och att alla elever tar ansvar över sin utbildning. Kunskap kräver ansträngning.

Alla elever i Västernorrland ska ha behörighet att söka till gymnasiet. Idag har vi en demokratisk skola där eleverna ska lära sig att tänka självständigt och samtidigt få möjligheten att ha ett större inflytande över innehållet i sin utbildning. Kontakten mellan elever och lärare ska vara jämlik. Det betyder att i den svenska skolan får ingen behandlas illa. Alla elever ska ha samma frihet när det kommer till att välja sin utbildning och utvecklas utifrån sina egna förutsättningar. Elever ska ha tillgång till moderna läroverktyg som idag är en förutsättning för en tidsenlig utbildning. Efter grundskolan ska elever ha behörighet att söka till gymnasiet. Vår ambition är att man ska kunna använda modern teknik som ett verktyg för kunskapssökande, kommunikation, skapande och lärande.

I förskola och skola ska det tydliga ledarskapet vara ordning och reda. Varje elevs behov ska tillgodoses och varje elev ska känna sig trygg. Skolan måste kompensera för elevernas olika förutsättningar och sociala bakgrund. Läraren ska i huvudsak undervisa och lärarnas administration ska minska. Samverkan är vägen framåt för svensk skola och därför är gymnasiesamverkan positivt, syftet med samverkan är att ur ett regionalt perspektiv utveckla och stärka kvalitet, tillgänglighet, utbud inom gymnasieskola, gymnasiesärskola och vuxenutbildning. Moderaterna anser att det är av största vikt att lektorerna och första lärarna blir fler i länets kommuner. Vi vill också att andelen förstelärare blir fler i våra kommuner, huvudsakligen i syftet som att coacha andra lärare. initiera pedagogiska samtal och leda projekt i syfte att förbättra undervisningen.

Organisationen av skolan är helt avgörande för resultaten. Både vad gäller kunskap och trivsel samt för elevernas och lärarnas utveckling.

Högskoleutbildning

Varje högskoleplats måste garantera studenten en utbildning med kvalitet. Att förmå universitet och högskolor att hålla kvar sina krav på kvalitet så att de inte sänker nivån enbart för att studenterna ska bli godkända. Därför är det viktigt att Mittuniversitetet kan tillföras resurser för att kunna erbjuda attraktiva utbildningar och forskning. Det är avgörande för att Sverige och vår region ska vara internationellt konkurrenskraftig. Högskoleutbildning ska garantera en god kompetensförsörjning, forskning som håller världsklass och nya innovationer som lägger grunden för fler svenska jobb.

Familjen

Vi vill fokusera på en familjepolitik som skapar trygga uppväxtvillkor för barn och ungdomar. Familjer är olika och har skilda förutsättningar och behov därför tycker vi att makten över vardagsbesluten skall ligga hos den enskilda familjen. Vi står upp för kvalitet, tillgänglighet och inte minst valfrihet inom barnomsorgen och vill skapa förutsättningar för familjer att få tid tillsammans samt uppmuntra ökad jämställdhet inom familjen. Det borde vara självklart att alla kan vara föräldrar fullt ut och värderas lika högt i sin föräldraroll. Det borde också vara självklart att alla kan göra karriär men ändå få tid med sin familj. Ökad valfrihet i familjen och trygga uppväxtvillkor är något vi värderar högt.

Jämställdhet

Ett fortgående arbete pågår i Sverige för att än bättre nå jämställdhet i hela samhället, från den lilla familjen till det offentliga rummet. Vi behöver lyfta fram fler kvinnor i ledande positioner och höja status och löner i branscher som domineras av kvinnliga anställda. Vi vill motverka sned könsfördelning inom yrkeslivet både vad gäller anställning som företagande. Ekonomisk självständighet är det naturliga målet, vilket leder till frihet och ansvar att påverka sin vardag.

Vi bör införa ett krav på checklista som verkar för ökad jämställdhet vid alla politiska beslut, samt fortbilda kommunanställda och föreningslivet inom jämställdhet.

Kultur och fritid

Vi har ett ansvar för att vårt kulturarv bevaras och förs vidare till kommande generationer. Kultur-, och fritidsaktiviteter för barn, ungdomar, funktionshindrade och äldre ska prioriteras. Samhället förändras på många sätt, bland annat genom den tekniska utvecklingen och de mångkulturella influenserna. Ett rikt och varierat utbud av kultur och fritid förenar människor och bygger sociala positiva strukturer oavsett ålder. Vi ska arbeta för att uppmuntra och stödja föreningslivet i länet, speciellt för barn och ungdomar som stärker integrationen.

EU

Det är inte direkt stabilt i EU-samarbetet idag. Delvis på grund av brist på samsyn vad gäller integrations/migrationspolitik och de konsekvenser Brexit kan komma att få. Detta påverkar oss givetvis och det är därmed viktigare nu än någonsin att vi gör vad vi kan för att driva EU i rätt riktning. Vi får heller inte glömma att även om Storbritannien lämnar EU så kommer de fortsätta vara en av våra viktigaste partners.

Vi värnar den freds-, och frihetstanke som EU-samarbetet bottnar i. Sverige har dessutom en öppen ekonomi som är väl integrerad i det europeiska samarbetet. Genom engagemang i Europasamarbetet och genom påverkan på den politik som bedrivs i EU kan vi skapa tillväxt och sysselsättning både i Sverige och Europa.

Därför är det viktigt att länets kommuner i större utsträckning intresserar sig för och arbetar med överstatliga frågor. Speciellt då över 60 procent av EU:s beslut påverkar länets kommuner. För att få en förståelse av EU:s inflytande över vår vardag måste länets institutioner och politiska partier arbeta för ett ökat intresse i europafrågor och få fler att rösta i europaparlamentsvalet. Besluten ska fattas så nära medborgarna som möjligt!

Integration och migration

Integration förklaras ofta som en process för att nå en förening av skilda delar till en större helhet. De senaste åren har mängden inflyttade svenskar ökat kraftigt. Integrationen har hittills inte fungerat så som ordets innebörd.

Att kunna kommunicera med omvärlden är A och O för en lyckad integration. Tillgång till en bra språkutbildning är därför något vi måste fokusera på i vårt läns kommuner. Man måste anpassa nivån till eleven och ibland söka alternativa lösningar där traditionellt lärande inte fungerar. Använda sig av tydligare individuella studieplaner för eleverna, då alla lär sig på olika sätt.

Att kunna relatera till och finna sig i sin omgivning är också en viktig del för integration. Därför är det angeläget att lektioner i samhällskunskap kommer igång snabbare och att man går lite djupare än dagens 60 timmar.

Vi måste bli bättre på att snabbare tillvarata de färdigheter och kunskaper som finns och vid behov utveckla dessa till rådande krav i landet. Det finns flera yrkesgrupper som det officiellt råder brist på i länet idag, där en validering eller utveckling av redan ackvirerad kunskap kan göra att man snabbt får en anställning. Alltså ett bättre samarbete mellan utbildningssystemet och näringslivet. En viktig uppgift för oss är att uppmuntra företagare i länet att ta emot praktikanter/lärlingar i större omfattning än idag. Detta leder till ett snabbare lärande både vad gäller språk och yrkeskunskap och en möjlighet att tillgodose länets kompetensbehov.

Vi ska även uppmuntra och stötta de fungerande integrationsprojekt som finns i civilsamhället i våra olika kommuner. Vi vill se tydliga aktivitetskrav för de som uppbär bidrag så att fler kan gå från bidrag till arbete. Alla nyanlända vuxna ska omfattas av en integrationsplikt.

Digitalisering

Digitalisering kallas för vår tids industrialisering, en revolution som påverkar och förändrar hela samhällets utveckling och tillväxt. Både invånare och företag förväntar sig tjänster och bättre och snabbare service med hjälp av digitala lösningar. Smarta digitala lösningar kan effektivisera kommuners och regioners verksamheter och sänka kostnader. Det finns enorm potential för innovativa lösningar och förbättrad livskvalité för personer med funktionsvariationer, för äldre på äldreboenden eller i hemtjänsten, som hjälpmedel i skolan, men också för kommuners invånare när de vill använda kommuners tjänster, tex snabbare bygglovshantering. Digitalisering kan underlätta för den enskilde att vara mer självständig och mer delaktig men också ge medarbetare effektivare arbetsverktyg.

Samtidigt står kommuner och regionen i länet inför många samhällsutmaningar. Den största utmaningen som länets kommuner och regionen möter är den demografiska förändringen med fler barn, fler äldre som lever längre och mer aktivt liv, samtidigt som det råder kompetensförsörjningsbrist i både lärar- och vård- och omsorgsyren. Digitalisering i länets kommuner är nödvändigt för att klara av behovet av välfärdstjänster. Men små kommuner kan komma att ha det svårt att klara av att t ex bygga en nödvändig infrastruktur och skapa nödvändiga resurser för att erbjuda digitala lösningar för sina patienter, vårdtagare, elever.

Det finns otroligt stor styrka i regionen i att vara ledande aktör inom digitala tjänster, både tack vare de kompetenser som redan finns i regionen, med Sundsvall som IT stad men också i samband med etablering av den nya Digitaliseringsmyndigheten. Därför tycker Moderaterna i Västernorrland att länets kommuner, i samarbete med Region Västernorrland ska ligga i framkant om det gäller utnyttjande av teknikutveckling, använda sig av de resurser som redan finns i länet, från både de privata och de offentliga aktörer och i samverkan mellan kommunerna och mellan kommuner och regionen skapa gemensamma förutsättningar, gemensam infrastruktur och tjänster. En strategi för digitalisering som omfattar hela länet och alla kommuner bör implementeras, utvecklas, och följas upp.